

(*Facultade de Ciencias da Educación e Traballo Social

(*Presentación da Facultade

(*)

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se mantéña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

(*Equipo Decanal

(*)

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

Dª María del Mar García Señorán

Vicedecanos/as:

D. Ramón Ángel Fernández Sobrino

Dª María del Carmen Ricoy

D. Xosé Manuel Cid Fernández

D.ª María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

D. Antonio González Fernández

(*)Localización

(*)

LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.**Dirección postal:**

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

(*)Grao en Educación Infantil**Subjects****Year 4th**

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
O05G110V01981	Prácticas externas: Practicum	An	48
O05G110V01991	Traballo de Fin de Grao	2nd	6

IDENTIFYING DATA**Prácticas externas: Practicum**

Subject	Prácticas externas: Practicum			
Code	O05G110V01981			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	48	Mandatory	4	An
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Matemáticas			
Coordinator	Fernández Méndez, José Luis			
Lecturers	Casado Neira, David Díaz Pereira, María del Pino Doval Ruiz, María Isabel Fernández Méndez, José Luis García Núñez, Francisco Javier González Fontão, María del Pilar Iglesias Álvarez, Ana María Iglesias Sarmiento, Valentín Mociño González, María Isabel Zabalza Cerdeiriña, María Ainoa			
E-mail	joslufem@uvigo.es			
Web				
General description	As competencias específicas do grao en Educación Infantil son definidas na ORDE ECI/3854/2007, de 27 de decembro, na cal se establecen os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habiliten para o exercicio da profesión de Mestre en Educación Infantil. Entre estes requisitos faise referencia, no ANEXO (apartado 5), á planificación do ensino, sinalando que o plan de estudos deberá incluír, entre outros, un módulo formativo denominado Prácticum. Na mesma Orde Ministerial indícase que: ☐ O Prácticum desenvolverase en centros de educación infantil recoñecidos como centros de formación en prácticas mediante convenios entre as Administracións Educativas e as Universidades. Terá carácter presencial e estará tutelado por profesores universitarios e mestres de educación infantil acreditados como titores de prácticas. O Prácticum realizarase nos dous ciclos do ensino de educación infantil. Para poder matricularse no Prácticum será requisito imprescindible ter superado o 70% dos créditos de formación básica e obrigatoria correspondente aos tres primeiros cursos.			

Competencias

Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
CG2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
CG3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
CG4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
CG5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
CG6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
CG7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
CG8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
CG9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida

CG10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
CG11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovela nos estudantes
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
CE60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
CE61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
CE62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
CE63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
CE64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
CE66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun contexto internacional
CT11	Habilidades nas relacións interpersoais
CT12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT13	Razoamento crítico
CT14	Compromiso ético
CT15	Aprendizaxe autónoma
CT16	Adaptación a novas situacións
CT17	Creatividade
CT18	Lideranza
CT19	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT20	Iniciativa e espírito emprendedor
CT21	Motivación pola calidade
CT22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
1. Adquirir un coñecemento práctico da aula e da xestión da mesma.	CB2	CG1	CE59	CT1
	CB4	CG2		CT2
	CB5	CG3		CT3
		CG4		CT5
		CG5		CT6
		CG6		CT7
		CG7		CT9
		CG8		CT10
		CG9		CT11
		CG10		CT12
		CG11		CT13
		CG12		CT14
				CT15
				CT16
				CT17
				CT20
				CT21

2. Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE60	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT15 CT17 CT19 CT21
3. Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG11	CE61	CT1 CT2 CT3 CT6 CT7 CT9 CT11 CT12 CT13 CT15 CT16 CT17 CT20 CT21
4. Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE62	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT19 CT21
5. Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.	CB2 CB4 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE63	CT1 CT2 CT3 CT5 CT6 CT7 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21

6. Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro.	CB2	CG1	CE64	CT1
	CB4	CG2		CT2
	CB5	CG3		CT3
		CG4		CT5
		CG5		CT6
		CG6		CT7
		CG7		CT8
		CG8		CT9
		CG9		CT10
		CG10		CT11
		CG11		CT12
		CG12		CT13
				CT14
			CT15	
			CT16	
			CT17	
			CT18	
			CT19	
			CT20	
			CT21	

7. Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 e de 3-6 anos.	CB2	CG1	CE65	CT1
	CB4	CG2		CT2
	CB5	CG3		CT3
		CG4		CT5
		CG5		CT6
		CG6		CT7
		CG7		CT9
		CG8		CT10
		CG9		CT11
		CG10		CT12
		CG11		CT13
		CG12		CT14
				CT15
			CT16	
			CT17	
			CT18	
			CT19	
			CT20	
			CT21	

8. Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	CB2	CG1	CE66	CT1
	CB4	CG2		CT2
	CB5	CG3		CT3
		CG4		CT5
		CG5		CT6
		CG6		CT7
		CG7		CT9
		CG8		CT10
		CG9		CT11
		CG10		CT12
		CG11		CT13
		CG12		CT14
				CT15
			CT16	
			CT17	
			CT18	
			CT19	
			CT20	
			CT21	
			CT22	

Contidos

Topic

---

1. Observación e análise: o contexto, o centro, o aula.
2. A lexislación educativa.
3. Identificación de retos e deseño de respostas educativas.
4. Coñecemento do alumno.
5. Análise da acción docente: estratexias docentes, motivación
6. A redacción e avaliación dos documentos obrigatorios de centro.
7. Deseño e desenvolvemento de unidades didácticas e adaptacións curriculares.
8. As didácticas específicas.
9. Os recursos didácticos e a innovación da práctica docente.
10. O perfil docente.

1. Observación e análise: o contexto, o centro, o aula.
2. A lexislación educativa.
3. Identificación de retos e deseño de respostas educativas.
4. Coñecemento do alumno.
5. Análise da acción docente: estratexias docentes, motivación
6. A redacción e avaliación dos documentos obrigatorios de centro.
7. Deseño e desenvolvemento de unidades didácticas e adaptacións curriculares.
8. As didácticas específicas.
9. Os recursos didácticos e a innovación da práctica docente.
10. O perfil docente.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	4	6	10
Prácticum, Practicas externas e clínicas	500	600	1100
Seminario	10	20	30
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	60	60

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Supervisión das actividades, orientación, reflexión e análise do desenvolvemento das prácticas
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Supervisión de todo o proceso
Tests	Description
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación personalizada na descrición concreta e detallada das tarefas, traballos desenvolvidos durante o prácticum; identificación das achegas e reflexión sobre o período formativo

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión. Dita actividade será avaliada polo tutor/a da aula d'acordo o protocolo correspondente. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación na que se reflectan as diferentes competencias obxecto de mesma.	50	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1. A Memoria das prácticas desenvolverase consonte o establecido no art. 14 do Real Decreto 592/2014, do 11 de xullo. 2. A través da guía docente, así como por outro tipo de orientacións, a Comisión de Prácticas establecerá anualmente as recomendacións precisas para unha correcta elaboración da Memoria.	50	

Other comments on the Evaluation

A titora ou titor académico da universidade avaliará as prácticas desenvolvidas polos estudantes de conformidade cos seguintes criterios e fontes de información:

Informe da titora ou titor do centro escolar	Datos achegados pola titora ou titor académico	
50%	50%	
Informe da titora ou titor do centro, segundo o protocolo correspondente	Asistencia e avaliación das reunións e outras actividades programadas	Memoria de Prácticas

2. Para superar a materia do Prácticum o estudante deberá acadar o aprobado en cada un dos criterios de avaliación establecidos nos informes, tanto do titor/a do centro escolar como do titor/a académico.

3. A titora ou titor do centro escolar, como indica o art. 13 do Real Decreto 592/2014, do 11 de xullo, polo que se regulan as prácticas académicas externas dos estudantes universitarios, realizará e remitirá ao titor/a académico da Universidade a avaliación final.

4. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitíralle ao centro escolar a folia de avaliación na que se reflectan as diferentes competencias obxecto de mesma.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

BEJARANO, J., **Las prácticas escolares en la formación inicial del maestro: pautas orientativas para su ejecución y evaluación.**, 1, Nau Llibres., 1987

CID SABUCEDO, A., **Propuesta de un plan general de practicum para el título de maestro de la Universidad de Vigo.**, 1, Copytema, 1995

DEAÑO, M., GARCIA-SEÑORAN, M., RODRIGUEZ MOSCOSOS, M.Y., RODRIGUEZ RODRIGUEZ, J.L., **Manual de practicas. Practicum de Educación Primaria, Educación Infantil y Lenguas extranjeras.**, 1, Gersam, 2002

ESTEVE, J. M., **La formación inicial de los profesores de secundaria.**, 1, Ariel, 1997

HERNANDEZ, F. y SANCHO, J., **ara enseñar no basta con saber la asignatura**, 1, Laia, 1989

MARCELO, C., **prender a enseñar. Un estudio sobre el proceso de socialización de los profesores principiantes.**, 1, CIDE, 1991

MONTERO; L. e outros, **La realidad del aula vista por los futuros profesores**, 1, Servicio de Publicacións., 1985

SANTIBÁÑEZ, R. e MONTERO, D. (coords), **Practicum de educación**, 1, Universidad de Deusto., 1998

VERA, J., **El profesor principiante**, 1, Promolibro, 1988

VILLAR, L. M., **El profesor como práctico reflexivo en una cultura de colaboración.**, 1, FORCE, 1993

ZABALZA, M. (coord.), **Actas III Symposium Internacional sobre el Practicum**, 1, Tòrculo-ICE, 1998

ZABALZA, M. e outros (coords), **Desarrollo de competencias personales y profesionales en el practicum**, 1, 1993

ZABALZA, M. e CID, A., **Integración escolar en Galicia: aspectos curriculares de la respuesta a la diversidad, vistos por los directores de centros escolares**, Ciencias de la Educavicon,

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ==

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID-19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Para o curso 2020-2021 prevense tres posibles escenarios:

- docencia 100% presencial
- docencia mixta, con parte presencial e parte virtual
- docencia 100% virtual

Na medida en que as circunstancias o requiran poderíase pasar de forma dinámica dun escenario a outro ao longo do curso, buscando o menor impacto posible no seu desenvolvemento. Tendo en conta que o Prácticum é un compoñente

profesionalizador clave nos títulos de formación do profesorado tentarase, na medida do posible, axustar as prácticas esenciais máis dificilmente substituíbles aos períodos nos que estean en activo as modalidades presencial e mixta. Ante unha situación excepcional, e sendo conscientes de que non serán equivalentes á realización presencial, desenvolveranse as adaptacións necesarias, no grao de realización das mesmas e nos plans que o alumnado debe realizar neste período formativo. En función das circunstancias poderase fixar un mínimo na porcentaxe de realización das horas presenciais de práctica e suplirse o resto pola realización non presencial doutras actividades académicas relacionadas avaliábeis.

===== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS =====

***Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario a outro. En calquera caso, a única diferenza refírese ao espazo (presencial ou virtual) no que se desenvolverá a actividade. De ser necesario recorrer ao ensino virtual, total ou parcialmente, as metodoloxías previstas adaptaranse á modalidade de execución a distancia.

***Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

***Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual dos docentes, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

***Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

***Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

***Outras modificacións

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar, para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

==== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ====

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

***Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, mantéñense. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación tampouco se modifican no seu contido nin no seu modo de execución no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos.

***Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021 non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

***Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación.

***Información adicional

Non hai.

IDENTIFYING DATA**Traballo de Fin de Grao**

Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	O05G110V01991			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Didácticas especiais			
Coordinator	Díaz Pereira, María del Pino			
Lecturers	García Señorán, María del Mar			
E-mail	pinod@uvigo.es			
Web	http://http://educacion-ou.webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php/traballo-fin-de-grao			
General description	O Traballo fin de Grao (TFG) é unha materia de carácter obrigatorio que poderá derivar das actividades desenvolvidas no Prácticum. Está orientado a que o alumnado demostre a capacidade de integración dos diversos contidos formativos e competencias asociadas ao título do Grao en Educación Infantil. Para poder cursar esta materia será requisito imprescindible ter matriculadas todas as materias requiridas para finalizar o plan de estudos.			

Competencias

Code	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
CG2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
CG3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
CG4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles
CG5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
CG6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
CG7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
CG8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
CG9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
CG10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
CG11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes
CG12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
CE59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
CE60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.

CE61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
CE62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
CE63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
CE64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
CE65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
CE66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
CE67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinamentos descritos.
CT1	Capacidade de análise e síntese
CT2	Capacidade de organización e planificación
CT3	Comunicación oral e escrita
CT4	Coñecemento de lingua estranxeira
CT5	Coñecemento de informática
CT6	Capacidade de xestión da información
CT7	Resolución de problemas
CT8	Toma de decisións
CT9	Traballo en equipo
CT10	Traballo nun contexto internacional
CT11	Habilidades nas relacións interpersoais
CT12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
CT13	Razoamento crítico
CT14	Compromiso ético
CT15	Aprendizaxe autónoma
CT16	Adaptación a novas situacións
CT17	Creatividade
CT18	Lideranza
CT19	Coñecemento doutras culturas e costumes
CT20	Iniciativa e espírito emprendedor
CT21	Motivación pola calidade
CT22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
É capaz de interrelacionar as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente.	CB1 CB2	CG10	CE59 CE60 CE61 CE65 CE66	CT2 CT7 CT8 CT17 CT18 CT21 CT22
É capaz de estudar ou avaliar situacións educativas e recoller, ordenar, tratar e analizar a información, tendo en conta os puntos de vista dos participantes, os conceptos teóricos, os datos da investigación, as normas legais e os procedementos institucionais.	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2 CG4 CG5 CG8	CE63 CE64 CE66	CT6 CT11 CT13 CT14 CT15 CT16
É capaz de deseñar, implementar e avaliar proxectos de intervención educativa o ciclo de primaria e planear de forma negociada unha secuencia de accións e seguir e avaliar o seu desenvolvemento.	CB2 CB3	CG2 CG4 CG6 CG7	CE63 CE64 CE67	CT1 CT2 CT9 CT10 CT13
É capaz de programar o propio traballo asignando prioridades, cumprindo coas obrigacións profesionais e avaliando a eficacia do propio programa de traballo.	CB5	CG10 CG12	CE62 CE63	CT2 CT8 CT21
É capaz de contribuír á promoción de boas prácticas do mestre participando no desenvolvemento e análise das propostas educativas que se implementan.	CB4	CG7 CG9 CG12	CE66	CT5 CT12 CT19 CT20
É capaz de sintetizar información e liñas de razonamento, e soste un argumento detallado ao longo do tempo.	CB4	CG2 CG3 CG11		CT3 CT4
É capaz de presentar conclusións verbalmente e por escrito, de forma estruturada e adecuada á audiencia para a que sexan preparadas.	CB4	CG8		CT3 CT5 CT6

É capaz de elaborar e redactar informes de investigación aplicada á intervención educativa e traballos académicos e profesionais utilizando distintas técnicas, incluídas as derivadas das tecnoloxías da información e a comunicación.

CB2 CG11 CE65 CT16
CT17
CT18

Contidos

Topic	
Contidos relacionados con materias do Grao aplicados á Educación Infantil.	(*)*
Planificación, deseño e desenvolvemento de investigacións e/ou proxectos de intervención educativa.	(*)*
Elaboración, presentación e defensa do informe/memoria do traballo desenvolvido.	(*)*

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	21.5	103.5	125
Actividades introdutorias	2.5	1.5	4
Presentación	1	20	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, planifica e desenvolve un traballo sobre algunha das liñas temáticas ofertadas baixo a tutorización dun docente.
Actividades introdutorias	Actividades dirixidas á presentación do TFG, proporcionando orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introdutorias	Proporcionaranse orientacións sobre a planificación, deseño e realización do traballo. Os estudantes deben asistir a unha sesión de 2.5 horas. O horario pode consultarse na web da facultade no espazo 'horarios'
Traballo tutelado	O/A estudante, de maneira individual ou en grupo, planifica e desenvolve un traballo sobre algunha das liñas temáticas ofertadas baixo a tutorización dun docente.
Tests	Description
Presentación	O/a estudante exporá e defenderá publicamente diante dun tribunal unipersonal o seu TFG. A exposición durará un máximo de dez minutos. O tribunal unipersonal disporá de cinco minutos para formular as cuestións relativas ao TFG que considere oportunas e o alumno ou alumna dun máximo de cinco para responder a estas.

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated	Competences
-------------	---------------	-----------	-------------

Traballo tutelado	Os criterios de avaliación son os seguintes: - O resumo inclúe os compoñentes esenciais. Estrutura do TFG coherente, exposición clara e corrección lingüística. - Fundamentación teórica/Estado da cuestión/ Lexislación (de ser o caso) - Relevancia para o ámbito da profesión e achegas persoais. - Obxectivos e adecuación metodolóxica. - Presentación, descrición, ilustración e, de ser o caso, interpretación dos resultados. - Suficiencia, interese e actualidade da bibliografía. Uniformidade de citas e referencias e correspondencia entre elas. - De ser o caso, as conclusións e discusión son coherentes cos obxectivos/preguntas de investigación/hipótese e cos resultados.	70	CB1 CB2 CB3 CB5	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12	CE59 CE60 CE61 CE62 CE63 CE64 CE65 CE66 CE67	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5 CT6 CT7 CT8 CT9 CT10 CT11 CT12 CT13 CT14 CT15 CT16 CT17 CT18 CT19 CT20 CT21 CT22
Presentación	Os criterios de avaliación son os seguintes: Selección, equilibrio e organización do contido na presentación oral. Competencia comunicativa oral e emprego axeitado do vocabulario, así como dos recursos informáticos. Respostas ás cuestións formuladas polos membros da comisión de avaliación.	30	CB4			CT1 CT3 CT5 CT6 CT11 CT13 CT16 CT17 CT21

Other comments on the Evaluation

TFG será presentado e defendido polo seu autor ou autora diante dun tribunal unipersonal que estará constituído pola persoa titora do TFG. A cualificación (de 0 a 10) realizarase de xeito motivado seguindo os criterios establecidos na rúbrica de avaliación contemplada na Guía Didáctica do TFG.

O TFG debe cumprir necesariamente cos seguintes requisitos: (1) ser un traballo persoal e orixinal no que se constrúa un discurso propio. Cando se utilicen ideas ou palabras doutra autoría acreditarase explicitamente a súa orixe, (2) respectar a extensión máxima permitida (5.000-10.000 palabras) e (3) incluír un apartado de resultados empíricos.

Aqueles estudantes que non superen o TFG na avaliación do segundo cuatrimestre poderán presentarse á segunda convocatoria no mes de xullo. As datas de entrega da memoria e da defensa do TFG serán publicadas con antelación suficiente na web da Facultade. No caso de obter a cualificación de suspenso, ben sexa na primeira ou segunda convocatoria, o tribunal unipersonal fará chegar un informe coas recomendacións oportunas ao estudante para a mellora do traballo e a súa posterior avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

APA, **Manual de Publicaciones de la American Psychological Association**, 3ª ed. traducida de la 6ta en inglés, Manual Moderno, 2010

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

É moi importante consultar a Guía Didáctica do TFG que se atopa en FAITIC así como na páxina web da Facultade. Recoméndase unha planificación regular do traballo baixo a supervisión do titor/a.

A Facultade de Educación de Ourense organizará un Curso de Análise de Datos que resultará de grande utilidade para o desenvolvemento da parte metodolóxica do TFG.

Plan de Continxencias

Description

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo no que se desenvolverá a actividade.

No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia polo titor/a responsable.

Outras modificacións:

Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional

Non hai.
